

Upravni odjel za održivi razvoj
Pula, Flanatička 29
Tel: 052/352-190, Fax: 052/352-191
KLASA: UP/I-351-01/19-01/11
URBROJ: 2163/1-08/2-19-04
Pula, 12. kolovoza 2019.

Upravni odjel za održivi razvoj Istarske županije na temelju odredbe članka 7. Odluke o ustrojstvu i djelokrugu upravnih tijela Istarske županije („Službene novine Istarske županije“ broj 13/09, 5/12, 9/13, 17/15, 16/16, 26/18 i 7/19) te temeljem članka 29., stavak 2., alineja 2. i članka 30. stavak 5. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“ broj 80/13, 15/18 i 14/19), a povodom zahtjeva nositelja zahtjeva Hrvatske vode iz Zagreba, Ulica grada Vukovara 220, zastupane po direktoru VGO za slivove sjevernog Jadrana iz Rijeke, za Prethodnu ocjenu prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu za zahvat „Stabilizacija pokosa korita na dijelu vodotoka Mirna od stacionaže 29+900,00 do stacionaže 29+950,00“, nakon provedenog postupka, donosi

RJEŠENJE

- I. Za planirani zahvat „Stabilizacija pokosa korita na dijelu vodotoka Mirna od stacionaže 29+900,00 do stacionaže 29+950,00“, nositelja zahvata Hrvatske vode iz Zagreba, Ulica grada Vukovara 220, ne može se isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitosti područja ekološke mreže te je za isti obvezna provedba Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.
- II. Ovo rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Istarske županije.

OBRAZLOŽENJE

Nositelj zahvata Hrvatske vode iz Zagreba, Ulica grada Vukovara 220, zastupano po direktoru VGO za slivove sjevernog Jadrana iz Rijeke, podnijelo je dana 9. travnja 2019. godine ovom Upravnom odjelu zahtjev za Prethodnu ocjenu prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu za zahvat „Stabilizacija pokosa korita na dijelu vodotoka Mirna od stacionaže 29+900,00 do stacionaže 29+950,00“ na području Istarske županije

Sukladno članku 30., stavak 2. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“ broj 80/13, 15/18 i 14/19), nositelj zahvata je uz dopis dostavio podatke o podnositelju zahtjeva, zahvatu i lokaciji zahvata te opisom zahvata prilaganjem elaboriranog zahtjeva sa kartografskim priložima.

Tijekom provedbe postupka sukladno članku 30. stavak 3. Zakona o zaštiti prirode ovo nadležno tijelo zatražilo je prethodno mišljenje Ministarstva zaštite okoliša i energetike (dopis KLASA: UP/I-351-01/19-01/11, URBROJ: 2163/1-08/2-19-02, od 26. travnja 2019. godine).

Prethodno mišljenje, KLASA: 612-07/19-26/319, URBROJ: 517-19-2, od 1. kolovoza 2019. u kojem se navodi da se Prethodnom ocjenom ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te da je potrebno provesti Glavnu ocjenu zahvata, zaprimljeno je 7. kolovoza 2019. godine putem elektroničke pošte.

Povodom zahtjeva nositelja zahvata, proveden je postupak u kojem je uvidom u zaprimljenu dokumentaciju, mišljenje Ministarstva zaštite okoliša i energetike i podatke o ekološkoj mreži (područja ekološke mreže, ciljne vrste i stanišne tipove) utvrđeno sljedeće:

Planirani zahvat se prema Uredbi o ekološkoj mreži, „Narodne novine“, broj 124/13, 105/15 nalazi unutar područja ekološke mreže, tj. unutar Područja očuvanja značajnog za vrste i stanišne tipove (POVS): HR2000619 Mirna i šire područje Butonige.

Sukladno dostavljenoj dokumentaciji, zahvatom su predviđeni radovi na zaštiti pokosa korita vodotoka od daljnje erozije na dijelu vodotoka Mirna od stacionaže 29+900,00 do stacionaže 29+950,00 u Općini Oprtalj, na k.č.br. 4799/2, k.o. Zrenj. Lokacija radova je 2630 m uzvodno od mosta na rijeci Mirni kod Istarskih toplica ili 180 m nizvodno od utoka Bračane u Mirnu. Zaštita se planira izvoditi obostrano u dužini od 50 m, izvedbom manje obaloutvrde, odnosno oblaganjem pokosa vodotoka neobrađenim prirodnim kamenim blokovima. Predmetnim radovima stabilizira se cijelo dno i obje strane vodotoka zbog klizišta čime se "zatvara" slobodan profil rijeke Mirne, te je obostrana stabilizacija blokovima potrebna zbog ravnoteže samog klizišta. U sklopu planiranih radova predviđeno je uređenje površina pokosa vodotoka na način da se između blokova ugrađuje zemljani materijal. Predmetni zahvat se planira izvoditi u razdoblju između travnja i rujna zbog nižih vodostaja. Radovi na zaštiti dna i pokosa oblaganjem neobrađenim prirodnim kamenom izvode se strojnom mehanizacijom.

Prema Karti prirodnih i poluprirodnih nešumskih kopnenih i slatkovodnih staništa Republike Hrvatske šira lokacija zahvata obuhvaća mozaik stanišnih tipova C.2.3.2./E. (Mezofilne livade košarice Srednje Europe/Šume) i C.2.3.2./I.2.1./E (Mezofilne livade košarice Srednje Europe/Mozaici kultiviranih površina/Šume) te stanišne tipove A.2.3. (Stalni vodotoci) i E. (Šume). Sukladno karti staništa (Karta staništa RH, Oikon d.o.o. za Ministarstvo kulture, 2004.) šume na široj lokaciji zahvata pripadaju stanišnim tipovima E.3.5. (Primorske, termofilne šume i šikare medunca) i E.9.2. (Nasadi četinjača). Stanišni tip NKS C.2.3.2. pripada ciljnom stanišnom tipu 6510 Nizinske košarice (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*) POVS "HR2000619 Mirna i šire područje Butonige".

Ciljne vrste POVS "HR2000619 Mirna i šire područje Butonige" su mren (*Barbus plebejus*), primorska uklija (*Alburnus albidus*), žuti mukač (*Bombina variegata*), lombardijska smeđa žaba (*Rana latastei*), barska kornjača (*Emys orbicularis*), trbušasti zvrčić (*Vertigo moulinsianai*), uskousčani zvrčić (*Vertigo angustior*), močvarni okaš (*Coenonympha oedippus*), kiseličin vatreni plavac (*Lycaena dispar*) i bjelonogi rak (*Austropotamobius pallipes*). Planiranim radovima će se smanjiti udio postojećih prirodnih staništa važnih za navedene ciljne vrste. Nadalje, osim gubitka staništa za navedene ciljne vrste i potencijalnom gubitku dijela ciljnog staništa 6510, provedbom zahvata može doći do direktnog stradavanja jedinki ili njihovih razvojnih stadija ukoliko se za vrijeme izvođenja radova zateknu na području zahvata. Uzevši u obzir da je rijeka Mirna u velikoj mjeri izmijenjena i regulirana s relativno malim udjelom prirodnih staništa, ne može se isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja zahvata na ciljne vrste navedenog područja ekološke mreže vezane za vodena i vlažna staništa.

Stoga je kroz Glavnu ocjenu prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu potrebno:

- analizirati cjelokupni tok rijeke Mirne unutar područja ekološke mreže te utvrditi koliko ima postojećih i planiranih obaloutvrda (u km i postotku, uključujući i one provedene u sklopu Programa radova održavanja voda). Temeljem rezultata ove analize, potrebno je utvrditi koliko ima preostalih prirodnih staništa i izračunati koliki udio od ukupnih preostalih očuvanih staništa će biti izgubljen zahvatom stabilizacije pokosa korita, te ocijeniti značajnost utjecaja. Dakle, u kumulativnom smislu gubitak za ekološku mrežu je potrebno sagledavati za sve izvedene i planirane zahvate na predmetnom području ekološke mreže. Izvedeni zahvati sagledavaju se od trenutka kada je donesena

- Uredba o ekološkoj mreži ("Narodne novine", broj 124/13, 105/15).
- utvrditi važnost predmetne dionice za mrijest, razvoj mlađi, hranjenje, zimsko mirovanje i/ili migracije ciljnih vrsta riba, odnosno za mrijest ciljnih vrsta vodozemaca. Primjerice, sukladno opisima vrste iz stručne literature (Kottelat M., Freyhof J. (2007). Handbook of European freshwater fishes, Publications Kottelat, Cornol, Switz; Povž M., Gregori A., Gregori M. (2015). Sladkovodne ribe in piškurji v Sloveniji, Zavod Umbra, Ljubljana) ciljna vrsta primorska uklija (*Alburnus albidus*) mrijesti na vodenoj vegetaciji od svibnja do lipnja (ponekad čak do kolovoza). S obzirom na navedeno, zahvati uređivanja i regulacije vodotoka mogu imati značajne negativne utjecaje na vrste poput ove, s obzirom na to da provedbom takvih zahvata nestaju prirodna vodena staništa obrasla vodenom vegetacijom.
 - ocijeniti u kolikoj će mjeri provedba predmetnog zahvata zajedno s drugim postojećim i planiranim zahvatima, utjecati na smanjenje vlažnosti okolnih staništa budući da regulacijom vodenih tokova dolazi do promjena stanišnih uvjeta u vodotoku i na okolnom području, te utvrditi razinu značajnosti utjecaja na ciljeve očuvanja. Primjerice, sukladno Izveštaju Hyle iz 2009. (Kuljerić M. (2009). *Rana latastei*, lombardijska žaba. Izveštaj 2009, Nacionalni program monitoringa biološke raznolikosti. Hrvatsko herpetološko društvo-Hyla, Zagreb), staništa s brzim protokom nepovoljna su za mrijest lombardijske smeđe žabe (*Rana latastei*). Općenito, smanjenje vlažnosti okolnih livada i šuma predstavlja gubitak staništa pogodnih za život i razmnožavanje ciljnih vrsta puževa, leptira i vodozemaca. Navedeno posebice potencijalno predstavlja problem za ciljnu vrstu uskousćani zvrčić (*Vertigo angustior*), budući da je navedena ciljna vrsta slabo pokretna životinja, pa se na istom području odvijaju sve životne faze i funkcije jedinki. Zbog toga je svako područje na kojem vrsta boravi značajno za ishranu, razmnožavanje, zimovanje i sl., pa tako i navedeno područje ekološke mreže koje je određeno kao važno područje za očuvanje vrste. Nadalje, kao jedan od glavnih razloga ugroženosti ciljne vrste *Vertigo angustior* navodi se uređivanje vodotoka i njihovih obala (Štamol V. (2010). Znanstvena analiza kopnenih puževa *Vertigo angustior* i *V. moulinsiana* s Dodatka II Direktive o zaštiti prirodnih staništa i divlje faune i flore, Hrvatski prirodoslovni muzej, Zagreb).
 - sagledati mogući utjecaj invazivnih vrsta, budući da oblaganje pokosa kamenim blokovima može pogodovati invazivnim stranim vrstama koje ugrožavaju ciljeve očuvanja.
 - kod razrade tehničkih rješenja za učvršćivanje obale i zaštitu od erozije razmotriti mogućnost korištenja drugih metoda osim kamena, kao što su bio-inženjerske metode.
 - za potrebe utvrđivanja značajnosti utjecaja u studiji o ocjeni prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu, za pojedine ciljne vrste/stanišne tipove, ukoliko ne postoje odgovarajući stručni i znanstveni podaci, potrebno provesti istraživanja. Broj dana i razdoblje istraživanja potrebno je prilagoditi biologiji i ekologiji ciljne vrste, odnosno karakteristikama ciljnog stanišnog tipa, te veličini i tipu zahvata te strukturi (zahtjevnosti) područja istraživanja. Ukoliko pravna osoba nema zaposlene stručnjake odgovarajućih profila za pojedine ciljne vrste i stanišne tipove (ihtologe, botaničare i sl.), dužna je za izradu studije o ocjeni prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu prema članku II. Pravilnika o uvjetima za izdavanje suglasnosti pravnim osobama za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša ("Narodne novine", broj 57/10), osigurati i usluge vanjskog stručnjaka koji ima završen odgovarajući studijski program odnosno specijalizaciju u struci ovisno o području izrade studija, elaborata i praćenja stanja, te prema potrebama u svezi pojedinog poglavlja u studiji odnosno elaboratu i dr. Osim provedbe novih istraživanja (ukoliko ne postoje odgovarajući recentni stručni i znanstveni podaci) ili ustupanja postojećih recentnih podataka o ciljnim vrstama i stanišnim tipovima područja ekološke mreže, stručnjak treba interpretirati prikupljene podatke i dati svoje mišljenje o značajnosti utjecaja predmetnog zahvata te predložiti odgovarajuće mjere ublažavanja ukoliko postoje.

Slijedom iznijetog u provedenom postupku Prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu, analizom mogućih utjecaja predmetnog zahvata ocijenjeno je da se za planirani zahvat zbog smanjenja udjela postojećih prirodnih staništa važnih za ciljne vrste na vodotoku rijeke Mirne koja je već u velikoj mjeri izmijenjena i regulirana te potencijalno značajnog kumulativnog utjecaja, ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te je stoga riješeno kao u izreci. Sukladno navedenom za planirani zahvat obvezna je provedba postupka Glavne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu.

Sukladno odredbama članka 29., stavka 2., alineja 2. Zakona o zaštiti prirode, Upravno tijelo jedinica područne (regionalne) samouprave nadležno za zaštitu prirode provodi Ocjenu prihvatljivosti za zahvate koji mogu imati značajan negativan utjecaj na ciljeve i cjelovitost područja ekološke mreže, a za koje središnje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu okoliša ne provodi postupak procjene utjecaja na okoliš ili postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš prema posebnom propisu kojim se uređuje zaštita okoliša ili čiji se obuhvat ne nalazi na području dvije ili više jedinica područne (regionalne) samouprave i/ili Grada Zagreba.

Slijedom navedenog postupilo se prema odredbi članka 30. stavka 5 i 6. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“ broj 80/13, 15/18 i 14/19), te je odlučeno kao u točki I. izreke ovog rješenja.

U skladu s odredbom članka 44., stavka 1. i 2. Zakona o zaštiti prirode ovo Rješenje dostavlja nadležnom Ministarstvu te Inspekciji zaštite prirode. Također, ovo Rješenje objavljuje se na internetskoj stranici Istarske županije kako je određeno točkom II. izreke ovog rješenja, a u skladu s odredbom članka 44., stavka 3. Zakona o zaštiti prirode.

Upravna pristojba nije naplaćena sukladno članku 9., stavak 2., točka 30., Zakona o upravnim pristojbama („Narodne novine“, broj 115/16).

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ovog rješenja može se izjaviti žalba Ministarstvu zaštite okoliša i energetike, Radnička cesta 80, 10 000 Zagreb u roku od 15 dana od njegova primitka.

Žalba se predaje u dva primjerka neposredno ili se šalje poštom ovom nadležnom upravnom tijelu, a može se izjaviti i na zapisnik.

Žalba se predaje u dva primjerka neposredno ili se šalje poštom ovom nadležnom upravnom tijelu, a može se izjaviti i na zapisnik. Na žalbu se ne plaća upravna pristojba temeljem članka 9., stavak 2., točka 30. Zakona o upravnim pristojbama („Narodne novine“, broj 115/16).

Pomoćnik pročelnika

dr.sc. Mirko Radolović

Dostaviti:

1. Hrvatske vode, VGO za slivove sjevernog Jadrana, Đure Šporera 3, 51000 Rijeka
2. Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Uprava za zaštitu prirode, Radnička cesta 80, 10000 Zagreb
3. Državni inspektorat, Inspekcija zaštite prirode, Ured u Pazinu, Prolaz F. Matejčića 8, 52 000 Pazin, n/p mr.sc. Mirjana Fonjak, viša inspektorica;
4. Pismohrana, ovdje